

108979 - Klacht over onterechte beschuldigingen tegen leerling door leerkracht en directeur is ongegrond. Feitelijke situatie is niet vast te stellen, de communicatie was adequaat.

ADVIES

inzake de klacht van:

[klager], vader van [de leerling],

tegen

[verweerder], directeur van [de school],

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 6 oktober 2019, aangevuld op 30 oktober 2019 en 24 november 2019, heeft klager op grond van de geldende klachtenregeling een klacht tegen verweerder ingediend met de volgende inhoud:

[klager] klaagt erover dat de school zijn zoon [de leerling] ten onrechte heeft beschuldigd van het slaan van een medeleerling en van het willen slaan van een leraar met een boek.

Ook klaagt hij over de communicatie met de school naar aanleiding van de incidenten. Verder klaagt [klager] erover dat de directeur een discriminerende opmerking heeft gemaakt.

Vanuit het secretariaat van de Commissie is telefonisch met partijen overlegd over de gewenste wijze van klachtafhandeling. Na overleg is besloten dat de Commissie het schoolbestuur de gelegenheid zou geven de klacht op te lossen. De klachtbehandeling door het schoolbestuur heeft niet tot een oplossing voor de klacht geleid. Daarop is de klacht ter beoordeling voorgelegd aan de Commissie.

Verweerder heeft op 20 januari 2020 een verweerschrift ingediend.

Alle stukken zijn in afschrift aan partijen gestuurd.

De hoorzitting vond plaats op 5 februari 2020 te Utrecht. Klager is verschenen. Hij werd vergezeld door [zijn echtgenote]. Zij werden bijgestaan door een tolk. Verweerder was ter zitting aanwezig. Hij werd vergezeld door [de clusterdirecteur bij het schoolbestuur], aanwezig als informant.

Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven.

Dat wat in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht, is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

2. DE FEITEN

[de leerling] zit in schooljaar 2019-2020 in groep 6.

Op 10 september 2019 hebben de leerkracht en de ouders van [de leerling] een gesprek gehad over de zorgen die de school heeft over het gedrag van [de leerling]. In dit gesprek zijn afspraken gemaakt over het bespreken van incidenten, de waarheidsvinding bij incidenten en communicatie. Het vervolggesprek op 2 oktober 2019 hebben de ouders afgezegd.

Aan het begin van het schooljaar 2019-2020 was er een voorval waarbij [de leerling] met een schoen heeft gezwaaaid. Dezelfde dag heeft de directeur met [de leerling] en zijn moeder hierover gesproken. Tijdens dit gesprek heeft de directeur gevraagd of het zwaaien met de schoen beledigend was bedoeld, zoals dit in Irak een belediging is.

In het najaar van 2019 heeft de leerkracht met moeder gesproken over een voorval waarbij [de leerling] naar de stagiair liep met een boek in zijn hand. De leerkracht heeft hierover dezelfde dag gesproken met [de leerling] en zijn moeder.

Klager heeft over de vraag van de directeur over het zwaaien met de schoen geklaagd bij [het bureau voor discriminatiezaken].

Op 15 november 2019 heeft het bureau discriminatiezaken, na een gesprek met de directeur op 4 november 2019, geconcludeerd dat het noemen van Irak (hoe onbedoeld of onbewust ook) discriminerend is.

3. VISIE PARTIJEN

Visie klager

De school communiceert gebrekkig over incidenten waarbij [de leerling] betrokken is. Incidenten en voorvallen zouden door de school besproken moeten worden met alle partijen, waaronder [de leerling]. De leerkrachten geloven [de leerling] niet als hij of zijn ouders aan school uitleggen dat zaken anders liggen dan school ze voorstelt. [de leerling] wordt niet op zijn woord geloofd door school en dit frustriert hem. Als [de leerling] al fysiek reageert op medeleerlingen, dan is dat alleen uit zelfverdediging geweest. Elke keer als de ouders dit probleem of een incident bij de school aan willen kaarten, volgt een nieuwe onterechte beschuldiging tegen [de leerling]. Deze terugkerende dynamiek hebben ouders vaak gezien op school.

Zo werd [de leerling] onterecht beschuldigd van het slaan van een medeleerling, terwijl het feitelijk als volgt ging. [de leerling] werd uitgescholden door een medeleerling. [de leerling] heeft zich toen naar de medeleerling omgedraaid en een schoppende beweging gemaakt, maar hij heeft niet geslagen. De medeleerling heeft [de leerling] vervolgens beschuldigd van schoppen, en de leerkracht zei daarop dat [de leerling] sloeg. Hieruit blijkt dat de school niet goed heeft onderzocht wat de feiten zijn. [de leerling] wilde tijdens de les zeggen dat hij dit niet gedaan had, maar dat mocht niet van de leerkracht.

Op een later moment in het jaar liep [de leerling] naar [de stagiair] om iets te bespreken, hij had toen een boek in zijn hand. Dit werd door de leerkracht opgevat als een slaande beweging met een boek in de richting van de stagiair. Daarop zei de leerkracht na school tegen moeder dat zij had gezien dat [de leerling] een slaande beweging naar [de stagiair] had gemaakt.

Ouders hebben bij school gemeld dat deze beschuldiging onterecht was, maar de kwestie was onbespreekbaar voor de directeur.

Op een ander moment hadden leerlingen hun schoenen uitgedaan tijdens het buitenspelen, zo ook [de leerling]. Zij speelden met hun schoenen. Vervolgens werd [de leerling] onterecht beschuldigd van het slaan met een schoen. Na afloop van die schooldag hebben moeder en [de leerling] met de directeur gesproken over deze onterechte beschuldiging. De directeur was verbaasd over het feit dat [de leerling] met schoenen speelde en hij zei letterlijk: “[de leerling] speelt met schoenen, dit gedrag zien wij in Irak”. Dit is discriminerend, vooral omdat de andere kinderen die dag ook met hun schoenen hadden gespeeld. Moeder was na afloop van het gesprek ontdaan en [de leerling] begreep niet waarom de directeur Irak genoemd had. De associatie met Irak ligt voor de ouders gevoelig omdat het een land is dat door het gezin geassocieerd wordt met Islamitische Staat en terrorisme. De vergelijking die de directeur maakte is stigmatiserend en discriminerend. Het bureau discriminatiezaken heeft dit bevestigd.

Visie verweerder

[de leerling] vertoont structureel grensoverschrijdend gedrag. De school weet niet hoe zij [de leerling] weer in het gareel kan krijgen. Het baart de school zorgen dat [de leerling] vaak zo boos wordt, dat hij zijn woede niet meer onder controle kan houden. Er doen zich incidenten voor op school die [de leerling] eerst op school erkent, maar vervolgens thuis, tegenover zijn familie, ontkent. Daardoor wantrouwen zijn ouders de school. Moeder gelooft haar zoon en niet de school als er incidenten zijn. Het gesprek aangaan over het gedrag van [de leerling] is daarom erg lastig gebleken. School heeft desondanks geprobeerd de communicatie te verbeteren door hierover in gesprek te gaan. Tijdens het eerste gesprek over [de leerling] zijn afspraken gemaakt over de communicatie. Zo is afgesproken dat elk incident bij ouders wordt gemeld. Het tweede gesprek is er niet van gekomen, omdat de ouders geen vertrouwen meer hadden in school. Het gedrag van [de leerling] is nog altijd niet verbeterd.

Het meest recente voorval wat bij de school bekend is en waarbij [de leerling] een medeleerling sloeg was in 2017. Dat is destijds opgelost en besproken. Dat er dit schooljaar iets vergelijkbaars is gebeurd, is bij school niet bekend. Over het incident met het boek is de directeur door de leerkracht geïnformeerd. De directeur heeft hierover na schooltijd gelijk contact gezocht met ouders. De leerkracht stelde dat [de leerling] wel degelijk met een boek naar de stagiair sloeg. De moeder geloofde dit niet en wilde naar aanleiding hiervan zelf praten met de leerlingen en leerkrachten en in de groep plaatsnemen. Dit mocht niet van de directeur aangezien de moeder hier geen rol in heeft. Het voorval is overigens niet als ernstig ervaren, maar het is aan ouders gemeld omdat met hen is afgesproken dat alle incidenten worden gemeld.

De directeur betreurt dat de vraag over het incident met de schoen als discriminerend is ervaren door het gezin. Dit was absoluut niet de bedoeling. De vraag was informerend bedoeld. [de leerling] trok in de klas zijn schoen uit, verhief zijn schoen en maakte een slaande beweging naar zijn klasgenoten. Na schooltijd heeft de directeur gelijk een gesprek gehad met [de leerling] en zijn moeder. Tijdens dit gesprek vroeg hij, om erachter te komen waarom hij met een schoen slaat, waar dit gedrag vandaan kwam. Dit werd al pratende niet duidelijk. Op enig moment, later in het gesprek, noemde hij toen bij wijze van voorbeeld Irak.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Het klachtonderdeel over onterechte beschuldigingen door school

Het is de Commissie niet duidelijk geworden of [de leerling] dit schooljaar, zoals klager stelt, of in 2017, zoals verweerder stelt, is beschuldigd van het slaan van een medeleerling.

Mocht het gaan om het voorval in 2017, dan is het klachtonderdeel niet-ontvankelijk. De Commissie heeft als regel dat zij geen klachten in behandeling neemt over gedragingen en beslissingen die langer dan een jaar voor het indienen van de klacht zijn voorgevallen of genomen. Dit staat ook in artikel 4, lid 2, aanhef en onder b, van het reglement van de Commissie. De gedachte bij deze termijn is dat het belangrijk is dat de zaken waarover wordt geklaagd nog enigszins recent gebeurd zijn zodat het ook voor de Commissie beter is na te gaan wat er gebeurd is. Verder is de kans groter dat klachtbehandeling nog zin heeft als een klacht snel wordt behandeld. De Commissie stelt vast dat school [de leerling] voor het laatst eind december 2017 van het slaan van een medeleerling heeft beschuldigd. Dit betekent dat hierover geklaagd mocht worden tot eind december 2018. Hierover heeft klager op 6 oktober 2019 geklaagd. Dit klachtonderdeel is buiten de periode van een jaar ingediend en dus te laat. Ook is de Commissie niet gebleken dat klager zich niet eerder tot de Commissie hebben kunnen richten met dit klacht onderdeel. De klacht dat school [de leerling] onterecht beschuldigd heeft van het slaan van een medeleerling is daarom niet-ontvankelijk als het gaat om het voorval in 2017. Dit betekent dat de Commissie geen inhoudelijk oordeel geeft over het voorval.

Voor zover het klachtonderdeel gaat over een beschuldiging van slaan in schooljaar 2019-2020, dan is het klachtonderdeel ongegrond. De Commissie heeft niet vast kunnen stellen dat [de leerling] in groep 6 beschuldigd is van het slaan van een medeleerling of daarbij betrokken zou zijn geweest. Zoals hiervoor is vastgesteld beschuldigde de school [de leerling] voor het laatst hiervan in 2017. Dat de school [de leerling] onterecht heeft beschuldigd van het slaan van een medeleerling is dan ook niet aannemelijk gemaakt door klager.

Over wat er is gebeurd toen de zoon van klager in de buurt van [de stagiair] stond met een boek in zijn hand, hebben partijen tegengestelde visies. De leerkracht is, naast [de leerling] en [de stagiair], de enige persoon van school die gezien heeft wat er is gebeurd. Zij heeft verklaard dat [de leerling] een slaande beweging maakte in de richting van de stagiair. [de leerling] heeft anders verklaard over wat hij heeft gedaan met het boek. Doordat er sprake is van tegengestelde visies en er geen reden is voor de Commissie om de ene verklaring geloofwaardiger te vinden dan de andere, kan de Commissie niet vaststellen wat er daadwerkelijk is gebeurd. Nu klager onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat de leerkracht [de leerling] onterecht heeft beschuldigd van het slaan van de stagiair, is het klachtonderdeel dat de leerkracht [de leerling] onterecht beschuldigd heeft van het willen slaan van de stagiair ongegrond.

Het klachtonderdeel over de miscommunicatie

Uit de stukken blijkt dat school geprobeerd heeft de communicatie met ouders in het algemeen te verbeteren. Dit heeft school gedaan door toen met ouders een plan te maken over (onder andere) het bespreken van incidenten, de waarheidsvinding bij incidenten en communicatie. Onderdeel van de afspraken is dat betrokkenen van school elk voorval waar [de leerling] bij betrokken is kort met ouders bespreken. Het voorgaande betekent dat de school in ieder geval op papier oog heeft gehad voor de communicatie met ouders. Goede communicatie staat of valt met het in de praktijk uitvoering geven aan de op schrift gestelde afspraken. Daarvan is in dit geval sprake geweest. Uit de stukken en uit dat wat tijdens de hoorzitting is besproken blijkt dat de school incidenten in de praktijk ook heeft besproken met ouders. Het incident met het boek heeft de leerkracht direct na school met [de leerling] en zijn moeder besproken. De directeur heeft met hen gesproken na het voorval met de schoen. Hieruit blijkt voor de Commissie dat de school met ouders over de door klager aangehaalde incidenten heeft gecommuniceerd. Dat ouders het niet eens zijn met de conclusies van school en de wijze waarop incidenten worden onderzocht, maakt niet dat school hierover gebrekkig heeft gecommuniceerd. Het is aan de school om te onderzoeken wat er is gebeurd als zich incidenten voordoen op school en, in dat verband, of de betrokken leerlingen de waarheid spreken. School mocht zich dus ook op het standpunt stellen dat het niet aan de moeder van [de leerling] is om zelf een feitenonderzoek te doen naar de incidenten. Klager heeft - alles overziend - niet aannemelijk gemaakt dat school in gebreke is in de communicatie over incidenten. Het klachtonderdeel over de communicatie over incidenten is ongegrond.

Het klachtonderdeel over de discriminerende opmerking

Duidelijk is dat de directeur bij het stellen van zijn vraag bij wijze van voorbeeld een vergelijking met Irak heeft gemaakt. Voorop staat dat het onhandig en onnodig is om in een gesprek over het gedrag van een leerling met een bepaalde achtergrond een vergelijking te maken met het algemene gedrag van een groep, uit in dit geval een ander land, te weten: Irak, zonder kennis te hebben van de specifieke culturele context. Door dit wel te doen bestaat het gevaar dat iemand zich gestigmatiseerd voelt. Het noemen van Irak had in dit geval impact op de ouders en [de leerling].

De directeur heeft in dit geval gepoogd te informeren naar de achtergrond van het specifieke gedrag van het zwaaien met een schoen te komen. Nadat hij al op verschillende manieren had gevraagd naar de achtergrond van het gedrag van [de leerling], heeft de directeur de betreffende vraag gesteld met als doel om het gedrag van [de leerling] te begrijpen. Dit was voor de directeur belangrijk, omdat [de leerling] al langere tijd ongewenst gedrag vertoonde en de school de oorzaak van dat gedrag lastig kon achterhalen. Hoewel de Commissie de verwijzing naar Irak onhandig vindt, acht zij dit in de context van het gesprek niet discriminerend. De klacht is op dit onderdeel daarom ongegrond.

5. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht ongegrond is.

Aldus gedaan te Utrecht op 10 maart 2020 door mr. A.A. Muilwijk-Schaaij, voorzitter, mr. drs. G.W. van der Brugge en drs. C.T.M. Jaartsveld, leden, in aanwezigheid van mr. M. Ettema, secretaris.

mr. A.A. Muilwijk-Schaaij
voorzitter

mr. M. Ettema
secretaris